

Briuselis, 2018 m. kovo 16 d.
(OR. en)

7261/18

EJUSTICE 17
JURINFO 12

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2018 m. kovo 8 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5306/18

Dalykas: Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
išvados dėl geriausios praktikos, susijusios su teismų sprendimų
paskelbimu internete
– Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
išvados (2018 m. kovo 8 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2018 m. kovo 8 d. įvykusiame 3603-iaame Tarybos posėdyje priimtoms Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl geriausios praktikos, susijusios su teismų sprendimų paskelbimu internete.

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl geriausios praktikos, susijusios su teismų sprendimų paskelbimu internete

1. Šiuolaikinėse demokratinėse visuomenėse pagal teisinės valstybės principą reikalaujama, kad teisminės institucijos teisę taikytų skaidriai ir kad piliečiai turėtų tinkamą prieigą prie teisės šaltinių. Kai teismų sprendimai paskelbiami, galima geriau suprasti, kaip teisėjai taikė teisę. Žinios apie precedentines bylas yra nepaprastai svarbios teisės specialistams, viešosioms įstaigoms ir piliečiais, kad jie būtų informuoti apie teisės raidą.
2. Internetas radikaliai pakeitė informacijos sklaidos būdus; daugelis teismų ir teisminių institucijų naudoja moderniomis technologijomis norėdami užtikrinti, kad visi galėtų susipažinti su teismų sprendimais.
3. Kad ES teisinė tvarka tinkamai veiktų, būtina turėti abipusių žinių apie kitų valstybių narių teisės sistemas, ypač kiek tai susiję su ES teisės taikymu (bet ne tik šioje srityje).
4. Siekiant, kad teismų sprendimai būtų skelbiami internete, būtina suderinti įvairius interesus laikantis teisinės ir politikos sistemose nustatytų ribų. Svarstant, kaip šiuos interesus būtų galima suderinti, galima remtis žiniomis, įgytomis dalijantis nacionalinės geriausios praktikos pavyzdžiais.
5. Šiame dokumente aprašomi tam tikri tokios geriausios praktikos pavyzdžiai. Reikėtų pabrėžti, kad tokia geriausia praktika nėra privalomo pobūdžio, ja nesiekama jokio suderinimo ir ją reikėtų laikyti tiesiog pagrindu svarstymams. Teismų sprendimų skelbimo internete mastą ir būdus turi nustatyti kiekviena atskira valstybė narė ir (arba) teismas.
6. Šiame dokumente sąvoka „teismų sprendimai“ apima visų rūšių tarpinius ir galutinius teisminių institucijų sprendimus (kad ir kaip jie būtų vadinami), priimtus tribunolų ar teismų, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje.

7. Ši geriausia praktika susijusi tik su aktyviu teismų sprendimų skelbimu internete; ji neapima prieigos prie teismų dokumentų / sprendimų, kuri reglamentuojama pagal nacionalinę tvarką, taikomą galimybei susipažinti su viešais dokumentais, tiek, kiek tokia tvarka grindžiama tuo, kad konkrečiose bylose suteikiama galimybė susipažinti su dokumentais remiantis individualiais prašymais.

I. Dėl atrankos

8. Jeigu internete skalbiami tik atrinkti teismų sprendimai, raštu išdėsčius atrankos kriterijus galima palengvinti už teismų sprendimų paskelbimą atsakingų institucijų darbo procesus ir kartu užtikrinti skaidrumą visuomenės atžvilgiu. Dėl skaidrumo priežasčių galima apsvarstyti galimybę tokius atrankos kriterijus paskelbti, nesvarbu, ar jie suformuluoti teisės aktuose, teisminių institucijų sprendimuose ar politikos gairėse.

II. Dėl duomenų apsaugos

9. Kalbant apie internete paskelbtuose teismų sprendimuose (ir jų metaduomenyse) pateiktų asmens duomenų apsaugą, valstybės narės raginamos atsižvelgti į Duomenų apsaugos direktyvos ir – nuo 2018 m. gegužės 25 d. – Bendrojo duomenų apsaugos reglamento bei susijusių dokumentų padarinius.
10. Renkantis paskelbtuose teismų sprendimuose pateiktų asmens duomenų paslėpimo metodą (jeigu tai daroma), ypač daug dėmesio reikia skirti tam, kad būtų išlaikytas atitinkamo teksto aiškumas ir suprantamumas.
11. Nacionaliniai teismai ir kitos institucijos raginami atkreipti dėmesį į Teisingumo Teismo procedūros reglamento 95 straipsnį, kuriame nurodytos aplinkybės, kuriomis galima užtikrinti su pagrindinėje byloje nagrinėjamu ginču susijusių fizinių ar juridinių asmenų anonimiškumą procese dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, ir „Rekomendacijų nacionaliniams teismams dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo“ 21 ir 22 punktus, kuriuose pateikiama papildoma informacija apie pirmiau minėtame 95 straipsnyje numatytą procedūrą.

III. Dėl pakartotinio naudojimo

12. Gali būti laikoma, kad geros praktikos pavyzdys – užtikrinti, kiek tai yra įmanoma atsižvelgiant į techninius ar biudžeto apribojimus ir rengimo proceso ypatumus, kad paskelbtus teismų sprendimus būtų galima pakartotinai naudoti kompiuterio skaitomais formatais.
13. Gali būti laikoma, kad geros praktikos pavyzdys – suteikti galimybę pakartotinai naudoti taip pat bent formalius metaduomenis, naudojant tinkamos struktūros formatą.
14. Siekiant atsižvelgti į pakartotinių naudotojų poreikius, galima apsvarstyti galimybę numatyti tinkamas parsisiuntimo parinktis.

IV. Dėl tinkamumo gerinimo

15. Atsižvelgiant į labai didelį internete skelbiamų teismų sprendimų skaičių, reikėtų atsižvelgti ne vien tik į tokių saugyklų prieinamumą, bet ir jų tinkamumą. Galima numatyti įvairias priemones, kuriomis būtų padidintas duomenų bazių tinkamumas, ir galimybes pagerinti jose pateikiamos informacijos prieinamumą, atsižvelgiant į paskelbtų sprendimų kiekį ir ypatumus, faktinius piliečių bei teisinės bendruomenės poreikius ir nacionalines tradicijas. Būtų galima atsižvelgti, pavyzdžiui, į paieškos sistemas ir metaduomenis. Metaduomenų atveju būtų galima remtis privalomais ir neprivalomais laukais, nurodytais išvadose dėl Europos teismų praktikos identifikatoriaus (ECLI).
16. Skelbiant visus teismų sprendimus prisidedama prie teisminių institucijų skaidrumo, tačiau, kita vertus, sukuriama didelės saugyklos, kuriose galėtų būti sudėtinga rasti sprendimus, turinčius ypatingą teisinę reikšmę arba darančius ypatingą poveikį visuomenei. Jeigu įmanoma techniniu ir organizaciniu požiūriu, būtų patartina sukurti tam tikrą klasifikavimo pagal svarbą sistemą, kurioje būtų nurodyta, kurie sprendimai ir koku mastu yra svarbūs subjektams, kurie nėra bylos šalys.

Turėtų būti apsvarstytas Europos teismų praktikos identifikatoriaus įgyvendinimas – tai galėtų būti vienas iš geriausios praktikos pavyzdžių siekiant užtikrinti, kad teismų sprendimai būtų aiškiai identifikuojami ir cituojami. Kad būtų pasinaudota visa ECLI sistemos teikiama nauda, galima rekomenduoti per ECLI paieškos sistemą suteikti prieigą prie sprendimų, kuriems suteiktas ECLI kodas.
